Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Poznań, dnia 11 stycznia 2010 r.

Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
Sekretariat Dyrektora Generalnego
WPŁYNĘŁO DNIA 22. LUT. 2010
L. dz. 27936/10
zał.

Pan
Piotr Florek
Wojewoda Wielkopolski

LPO-410-42-01/09
P/09/004

Ujednolicony tekst wystąpienia pokontrolnego zmieniony uchwałą Komisji Odwoławczej Najwyższej Izby Kontroli – Delegatury w Poznaniu z dnia 2 lutego 2010 r. w sprawie zastrzeżeń zgłoszonych przez Wojewodę Wielkopolskiego do wystąpienia pokontrolnego z dnia 19 stycznia 2010 r. zatwierdzoną postanowieniem Prezesa Najwyższej Izby Kontroli z dnia 12 lutego 2010 r.

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1], zwanej dalej „ustawą o NIK", Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu skontrolowała Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, zwany dalej „Urzędem" lub „Instytucją Pośredniczącą", w zakresie realizacji zadania zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 21 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wojewodzie niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, pozytywnie ocenia wywiązywanie się przez Urząd z działań Instytucji Pośredniczącej w procesie zamknięcia pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006.

1. Zadania Instytucji Pośredniczącej związane z zamknięciem pomocy finansowej z funduszy strukturalnych w perspektywie budżetowej 2004-2006 biorącej udział we wdrażaniu Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) realizowane były w Urzędzie przez Wydział Zarządzania Funduszami Europejskimi (Wydział). NIK pozytywnie ocenia terminowe wywiązanie się z obowiązku dostarczenia do Instytucji Zarządzającej zbiorczych poświadczeń i zestawienia wydatków oraz wniosków o płatność ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR) dla Priorytetu I i III, z Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS). Jak wynika z dodatkowych wyjaśnień złożonych do protokołu kontroli w trybie art. 59 ustawy o NIK, Urząd również wywiązał się z obowiązku terminowego złożenia sprawozdania końcowego.

[1] Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

NIK pozytywnie ocenia rozliczenie zrealizowanych pod względem rzeczowym projektów oraz ujęcie refundacji końcowych w zbiorczym wniosku złożonym do Instytucji Zarządzającej.

NIK nie wnosi uwag do sposobu wprowadzenia do Systemu Informatycznego Monitoringu i Kontroli (SIMIK) wniosków o płatność pośrednią oraz końcową, dotyczących priorytetu I Rozbudowa i modernizacja infrastruktury służącej wzmacnianiu konkurencyjności regionów, priorytetu III Rozwój lokalny (bez działania 3.4) oraz priorytetu IV Pomoc techniczna (z wyjątkiem sytuacji, gdy rolę beneficjenta pełni Instytucja Pośrednicząca)[2], a także umów o dofinansowanie wraz z aneksami.

2. NIK zwraca uwagę na to, że ze względu na fakt, iż Instytucja Zarządzająca przedłużyła okres kwalifikowalności wydatków w ramach ZPORR, może powstać w przyszłości konieczność zmiany w umowach zawartych z beneficjentami, postanowień dotyczących terminów archiwizacji dokumentów. Dyrektor Wydziału wyjaśniła, że po otrzymaniu formalnych wytycznych z Instytucji Zarządzającej (IZ), w tym docelowego terminu przechowywania akt, bezzwłocznie przystąpi do sporządzenia aneksów.

Sprawozdania okresowe z lat 2005-2009 przekazywane były do Instytucji Zarządzającej w terminie określonym dyspozycją § 7 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego z dnia 26 lutego 2007 r. w sprawie trybu, terminów i zakresu sprawozdawczości dotyczącej realizacji Narodowego Planu Rozwoju oraz trybu i zakresu rozliczeń[3].

NIK pozytywnie ocenia objęcie przez Urząd kontrolą końcową wszystkich projektów dofinansowanych w ramach priorytetu I i III.

3. W instytucjach, którym Instytucja Pośrednicząca powierzyła niektóre działania ZPORR, w 2007 r. nie została przeprowadzona kontrola systemowa w FUAM-PPNT, a w 2008 r. w Agencji Rynku Rolnego w Koninie. Tym samym nie były przestrzegane uregulowania Podręcznika, w których określony został obowiązek przeprowadzenia, przynajmniej raz w roku, w okresie lat 2005-2008 kontroli planowej i doraźnej systemów zarządzania i kontroli w Instytucji Wdrażającej. Dyrektor Wydziału wyjaśniła, że w 2007 r. częściowa realizacja wynikała z problemów kadrowych, a w 2008 r. Instytucja Pośrednicząca odstąpiła od kontroli na podstawie pisma IZ ZPORR z dnia 9 lipca 2008 r. Wyjaśnienia w sprawie odstąpienia od kontroli systemowych, Instytucja Pośrednicząca złożyła w dniu 10 września 2009 r. do Ministerstwa Rozwoju Regionalnego.

Podkreślić należy, że wszystkie przeprowadzone kontrole systemu zarządzania i kontroli zostały wprowadzone do systemu SIMIK.

4. NIK nie wnosi uwag do sposobu realizacji wniosków oraz wyeliminowania nieprawidłowości stwierdzonych przez kontrole zewnętrzne w zakresie elementów systemu zarządzania i kontroli. Wnioski z kontroli Instytucji Zarządzajcej, Instytucji Płatniczej oraz NIK nie skutkowały obowiązkiem dokonania korekt finansowych. Dotyczyły one głównie uporządkowania, uaktualnienia lub doprecyzowania zapisów w Podręczniku

[2] Szczegółowym badaniem nie obejmowano ww. zagadnień w ramach działania 3.4 (priorytet) oraz w sytuacji, gdy rolę beneficjenta pełniła Instytucja Pośrednicząca (priorytet IV).
[3] Dz. U. Nr 44, poz. 283 ze zm.

procedur Instytucji Pośredniczącej. Ustalenia kontroli zewnętrznych wykazały również m.in. nieterminową i nierzetelną weryfikację wniosków o płatność oraz niewprowadzenie do SIMIK wymaganych danych w zakresie wniosków o płatność. Obszar ten był dwukrotnie przedmiotem badania audytora wewnętrznego.

5. Zgodnie ze wzorem przyjętym w Podręczniku, w Wydziale prowadzony był rejestr dłużników. Z ustaleń kontroli NIK wynika, że siedmiu dłużnikom przypisana została do zwrotu kwota 666.303,1 zł, która w całości została wyegzekwowana wraz z odsetkami (w kwocie 62.533,09 zł). Stosownie do wytycznych Podręcznika, w rejestrze ujęci zostali dłużnicy, wobec których Instytucja Pośrednicząca wystąpiła z wezwaniem do zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania.

Informacje o finansowych nieprawidłowościach zaewidencjonowanych w rejestrze dłużników przekazywane były do Instytucji Zarządzającej, w zależności od kwoty stwierdzonej nieprawidłowości finansowej, w raporcie o nieprawidłowościach lub w zestawieniu nieprawidłowości niepodlegających raportowaniu. Ustalenia kontroli NIK wykazały jednak, że w jednym przypadku, w zestawieniu o nieprawidłowościach została wykazana niewłaściwa kwota stwierdzonej nieprawidłowości (zamiast wartości 16.344,98 zł, wykazano kwotę 24.400 zł).

Instytucja Pośrednicząca prowadziła działania windykacyjne, występując z wezwaniami do zwrotu nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania po upływie od 38 do nawet 240 dni od daty stwierdzenia nieprawidłowego wydatkowania środków. Opóźnienia w podejmowaniu działań były uzasadniane przez Dyrektora Wydziału m.in. rozbieżnymi interpretacjami przez Instytucję Zarządzającą, w kwestii daty stwierdzenia nieprawidłowości, oraz złożoną procedurą obiegu wezwań do zwrotu, wymagającą udziału w procesie ich akceptacji kilku komórek organizacyjnych w Urzędzie. NIK zwraca uwagę, że dopuszczenie do opóźnień w podejmowaniu działań windykacyjnych stanowi naruszenie kryterium rzetelności.

Stosownie do przepisu art. 145 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych[4] od zaewidencjonowanych w rejestrze dłużników zostały wyegzekwowane odsetki naliczone jak dla zaległości podatkowej. Wyjątek stanowiły dwa przypadki, w których rozbieżności pomiędzy kwotami naliczonymi a wpłaconymi nie były znaczne. Kwoty odzyskane od czterech dłużników zaliczone zostały w pierwszej kolejności na poczet należności głównej, a następnie na poczet odsetek, tj. z zastosowaniem wytycznych Ministerstwa Finansów zawartych w piśmie nr IP8/1876/06/TR z dnia 15 lutego 2006 r.

Zastrzeżenia NIK budzi nienaliczenie i niewyegzekwowanie do dnia zakończenia czynności kontrolnych NIK od jednego z beneficjentów odsetek w kwocie 679 zł od dokonanego w dniu 12 czerwca 2008 r. zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków (9.192,17 zł).

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1) bezzwłoczne podejmowanie w przyszłości działań windykacyjnych nieprawidłowo wykorzystanych środków finansowych,

[4] Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.

2) kontynuowanie działań w celu wyegzekwowania od dłużnika należnych odsetek od nieprawidłowo wykorzystanego dofinansowania.

Najwyższa Izba Kontroli – Delegatura w Poznaniu, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wojewodę, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu Wojewodzie prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Dyrektor Delegatury
Najwyższej Izby Kontroli
w Poznaniu

(-) Jan Kołtun